

Wege zur Erinnerung - Zachować pamięć

Dokumentation der deutsch - polnischen Jugendbegegnung - Dokumentacja polsko - niemieckiego spotkania młodzieży. 22.-25.03.2021

J-F G 22 MAR 2021 10:06

Program - Programm

Polsko- niemiecka wymiana młodzieży „Zachować pamięć”
22.-25 marca 2021

Dzień 1 (22 marca)

Przed połączeniem live (ok. 120 Min.)

Przygotowanie do spotkania:

- Uczestnicy przygotowują przedstawienie samych siebie:
 - Imię
 - Wiek
 - Hobbys
 - Historia i ja – jaki wpływ historia ma na życie moje i mojej rodziny?
 - Forma z wizualizacją
 - Język niemiecki / angielski
- Szukamy w internecie – gdzie leży Gdańsk, Oberschleißheim, informacje o moim mieście, mojej miejscowości, skąd pochodzi grupa partnerka z Niemiec – Osnabrück i atrakcje turystyczne, interesujące miejsca, ważne informacje.
- Moje życie codzienne, moja szkoła – jak wygląda mój dzień – krótkie prezentacje uczestników

Spotkanie online (Zoom ok. 90 Min.)

- Oficjalne rozpoczęcie wymiany, powitanie uczestników i przedstawienie zespołu organizatorów.
- Przedstawienie programu
- Zoom-funktionen, wskazówki techniczne. Warm - up i energizer - jak funkcjonuje zoom?
- Przedstawienie uczestników - prezentacje przygotowane wcześniej
Przerwa
- Przedstawienie instytucji – DMK (Dom Pojedania i Spotkań w Gdańsku) i Heiner Janik Haus Jugendbegegnungsstätte am Tower, Oberschleißheim
- Historia i ja – jaki wpływ historia ma na życie moje i mojej rodziny? - praca grupowa z wykorzystaniem jednego z narzędzi internetowych. Szukamy odpowiedzi na pytania:
 - czym jest godność człowieka?
 - co mamy na myśli, mówiąc, że ludzie są sobie równi?
 - Co to jest odpowiedzialność – w tym odpowiedzialność historyczna – moim zdaniem?
- Podsumowanie dnia - ocena - moje samopoczucie? Jaki były problemy? Co można

Program PL Zachować pamięć 22.-25.03.2021 uzupełnienie
Dokument programu Word
PADLET DRIVE

Deutsch – polnische Jugendbegegnung „Wege zur Erinnerung“
22.-25. März 2021

Tag 1 13:15-14:45

Vor der live Verbindung (ca. 120 Min.)

Vorbereitung auf das Treffen:

- TN bereiten ihre Vorstellung vor:
 - Vorname
 - Alter
 - Hobbys
 - Geschichte und ich – welchen Einfluss hat Geschichte auf meinem Leben und auf meine Familie?
 - Form mit Visualisierung
 - Sprache – Deutsch/Englisch
- Research im Internet – wo liegt Danzig, Oberschleißheim, mein Heimatort, woher kommt die Partnergruppe aus PL/ D, touristische Attraktionen, interessante Orte zu sehen, wichtige Informationen.
- Mein Alltag, meine Schule – wie sieht mein Alltag aus? – kurze Präsentationen der TN

Treffen online (Zoom - Plattform - ca. 90 Min.)

- Offizieller Beginn der Begegnung, Begrüßung der Teilnehmer/-innen, Vorstellung der Leitungspersonen.
- Vorstellung des Programms
- Zoom - Funktionen und technische Hinweise. Warm-up und Energizer - Wie funktioniert Zoom?
- Vorstellung der TN und allen Beteiligten *die vorbereiteten Präsentationen
Pause
- Vorstellung der Partnergruppen + DMK in Danzig und Heiner Janik Haus

Programm Wege zur Erinnerung 22.-25.03.2021 für Schulen korrigiert
Dokument programu Word
PADLET DRIVE

Dzień 1 / Tag 1 13:15-15:15

Czym jest godność człowieka? Was ist die Menschenwürde?

podstawowe prawo - das Grundrecht – J-F G

czymś czego każdy potrzebuje, żeby czuć się bezpiecznie i komfortowo - etwas, was man braucht, um sich bequem und sicher *zu fühlen* – ANONIMOWY

poczucie własnej wartości i szacunek dla samego siebie - Selbstwertgefühl und Respekt für sich selbst – ANONIMOWY

Jedną z jego najważniejszych wartości - ein *des* wichtigsten Wertes vom Menschen – GRZEGORZ TO JA

Jest to niezbędne prawo, które należy się każdemu człowiekowi - das Grundrecht, was wir alle haben sollen – ANONIMOWY

jest to szacunek do samego siebie oraz innych - Respekt gegenüber anderen und *für* sich selbst – ANONIMOWY

jest poczucie własnej wartości i szacunek do samego siebie - das Selbstwertgefühl und Respekt für eigene Person
– WIKTORIA GABRIEL

poczucie wartości własnej oraz innych ludzi - Selbstwertgefühl, auch das Wertgefühl für andere Menschen – ANONIMOWY

niezwykle ważną wartością która wiąże się z poczuciem wartości człowieka jako takiego - sehr wichtiger Wert, die mit dem Menschen verbunden ist – ANONIMOWY

to coś co posiada każdy człowiek i jest to najważniejsze – etwas, was alle haben und das ist am wichtigsten – ANONIMOWY

Coś co posiada każdy człowiek i nie da się jej odebrać - etwas, was jeder Mensch besitzt und man kann die Menschenwürde nicht verlieren – ANONIMOWY

poczucie własnej wartości i szacunku do siebie i nie tylko - Selbstwertgefühl und Respekt für sich selbst und nicht nur – WIKTORIA WNUK

Historia i ja - jaki wpływ historia ma na życie moje i mojej rodziny?

Co to jest odpowiedzialność – w tym odpowiedzialność historyczna – moim zdaniem? Was ist die Verantwortung - auch geschichtliche Verantwortung - meiner Meinung nach?

pamięć i przekazywanie prawdy historycznej młodszym pokoleniom / Erinnerung und Wahrheitübergabe den anderen Generationen
– WIKTORIA WNUK

pamięć i poszanowanie historii - Erinnerung und Respekt / Schätzung für die Geschichte – ANONIMOWY

każdy powinien znać swoją historię i historię swojego kraju aby móc w pełni zrozumieć, jesteśmy i dlaczego tacy jesteśmy – jeder sollt seine Geschichte jedenes Landes kennen, um vollständig verstehen zu können, wir sitz und warum wir so sind – ANONIMOWY

odpowiedzialność to powinność do wyciągania konsekwencji za swoje czyny, dobranie jak w przypadku odpowiedzialności historycznej jak dany państwo musi "wziąć na klatę" swoje czyny, czy zbrodzie, Verantwortung ist Pflicht, Konsequenzen für eigene Taten zu ziehen, genauso mit geschichtlicher Verantwortung, die jedes Land "verkraften" – ANONIMOWY

powiedzieć o historii swojego narodu i nie tylko i przekazywać ją innym pokoleniom – WIKTORIA GABRIEL

Geschichte und ich – welchen Einfluss hat die Geschichte auf mein Leben und das Leben meiner Familie?

Was ist die Menschenwürde? Czym jest godność człowieka?

Für mich ist die Menschenwürde das Grundrecht - dla mnie godność człowieka to podstawowe prawo – ANONIMOWY

Jeder Mensch hat es verdient zu leben und respektiert zu werden - każdy człowiek zasługuje, żeby żyć i być szanowanym
– ANONIMOWY

Die Würde ist sowas wie die Ehre des Menschen - godność do coś takiego jak szacunek do człowieka – ANONIMOWY

Für mich die Rechte des Menschen - dla mnie prawa człowieka
– ANONIMOWY

Jeder Mensch hat eine Würde, diese sollte man beachten - każdy człowiek ma godność, na którą powinniśmy mieć wzgląd – ANONIMOWY

Menschenwürde - man darf leben und so leben wie er ist - godność człowieka każdy może żyć jak chce – ANONIMOWY

Die Menschenwürde ist das Recht eines Menschen gleich zu allen anderen behandelt zu werden. Und zudem das Grundrecht. Das Recht auf Sicherheit und freie Entfaltung des Charakters, zudem sollte jeder Mensch, al welche Hautfarbe, welche Religion oder welche Herkunft ist, leben und darf ohne Krieg und Verfolgung leben – godność człowieka jest prawem człowieka być równy t. powinnym przez innych. Do tego to podstawowe prawo, np. prawo do bezpieczeństwa, wolnego rozwoju charakteru. Dodatkowo każdy człowiek powinien móc żyć niezależnie od koloru skóry, religii czy pochodzenia w pokoju, spokoju i bez wojny czy prześladowań – ANONIMOWY

Jeder Mensch darf/kann so sein, wie er ist, ohne diskriminiert zu werden - każdy człowiek powinien/móże być taki, jaki jest, bez bycia dyskryminowanym – ANONIMOWY

Der Menschen sein können, wie sie wollen und das niemand sie darf urteilen, idzie m. j. bytacy, jacy chcą, nikt nie może być za to osądzany – ANONIMOWY

Was meinen wir, wenn wir sagen, dass alle Menschen gleich sind? Co mamy na myśli, mówiąc, że ludzie są sobie równi?

Kein Mensch steht über dem anderen, alle sind gleich gestellt - żaden człowiek nie stoi ponad innym, wszyscy są sobie równi – ANONIMOWY

Das es nicht darauf ankommt, wie wir aussehen, da wir alle Menschen sind - nieważne, w jakimdamy, bo wszyscy jesteśmy równi – ANONIMOWY

Alle sind Menschen, obwohl es viele verschiedene Religionen oder dass andere Menschen eine andere Hautfarbe haben - wszyscy ludźmi, mimo, że jest wiele różnych religii lub ludzie mają różnych kolor skóry – ANONIMOWY

Kein Mensch ist schlechter wegen Hautfarbe, Religion oder Sexualität - żaden człowiek nie jest gorszy z powodu koloru skóry, religii czy orientacji – ANONIMOWY

wir sind alle Menschen und keiner soll anders behandelt werden.
Keine Person darf sich über eine andere stellen. Wir sind alle Menschen - wszyscy jesteśmy ludźmi i nikt nie powinien być inaczej traktowany. Nikt nie może stawić się ponad innymi.

Wszyscy jesteśmy ludźmi – ANONIMOWY

Jeder Mensch ist aus dem gleichen Holz geschnitten, wir sind alle Menschen und alle gleich. Niemand sollte aus egal welchem Grund verfolgt oder diskriminiert werden - każdy jest wyrzebiony z tego samego drewna, jesteśmy wszyscy ludźmi i wszyscy równi. Nikt nie może być dyskryminowany, nieważnie jakiego powodu

– ANONIMOWY

Niemand über den anderen Menschen steht, alle stehen auf einer Stufe - to że nikt nie stoi ponad innym człowiekiem, wszyscy są na równej – ANONIMOWY

Egal wie man aussieht, was man für eine Sexualität usw. hat. Jeder Mensch ist gleich und sollte gleich behandelt werden - nieważne jak się wygląda, jakiej orientacji się jest itd. Każdy człowiek jest równy i powinien być równo traktowany

– ANONIMOWY

Was ist die Verantwortung – auch geschichtliche Verantwortung – meiner Meinung nach? Co to jest odpowiedzialność - w tym odpowiedzialność historyczna - moim zdaniem?

Das ist so wie mit den Hitler mich wiederholt - żeby coś takiego jawnego Hitlerem się nie powtórzyło – ANONIMOWY

Ich nicht vergesse, was früher in diesem Land passiert ist - Nie zapomnij wydarzeń, o się wcześniej w tym kraju – ANONIMOWY

Wir haben für unsere Geschichte eine bestimmte Verantwortung und die müssen wir tragen, damit sowas nie wieder in unserer Geschichte passiert - jesteśmy w pewien sposób odpowiedzialni za naszą historię i musimy ponieść odpowiedzialność, żeby to zu sich nie powtórzyło w naszej historii – ANONIMOWY

Das passiert ist, das es nicht vergessen wird - żeby to, co się wydarzyło, nie zostało zapomniane – ANONIMOWY

Das tragen der Fehler und Geschehnisse aus der Vergangenheit. Um das vermeiden vom Wiederholen dieser Taten - Niesienie odpowiedzialność, aby i wdarzenia, żeby ich unikać i powtarzać – ANONIMOWY

wir die Vergangenheit nicht vergessen, aber sowas sollte nie wieder passieren/wiederholt werden - nie zapomnij o przeszłości, ale to nie powinno się już wydarzyć i powtórzyć – ANONIMOWY

Ich trage keine Schuld an den Dingen, die in der Vergangenheit passiert sind... aber ich habe die Verantwortung, darauf zu achten, dass sich Verbrechen, wie unter Hitler, nicht wiederholen - nie ponoszę odpowiedzialności za rzeczy, które zdarzyły się w przeszłości... ale ponoszę odpowiedzialność, aby dbać o to, aby takie przestępstwa, jak Hitlera, się nie powtarzały – ANONIMOWY

Wir haben sehr viel Glück, dass wir nicht sowas in unserem jetzigen Alltag erleben müssen. Wir wissen jetzt aber genau, dass sowas nie mehr in unserem Leben vorkommen darf. Mit diesem Einfluss ist uns auch klar geworden, wie schlimm es damals war.

- Mamy dużo szczęścia, że nie musimy przeżywać tego w naszej codzienności. Wiemy jednak teraz dokładnie, że coś takiego nie może powtórzyć się w naszym życiu. Wiemy przez to, jak wtedy było ciężko.

Gedenkstätte Museum Stutthof - Miejsce pamięci Muzeum Stutthof

PL

Stutthof - Wirtualne zwiedzanie

Miejsca Pamięci | Virtual tour generated by Panotour

b style=

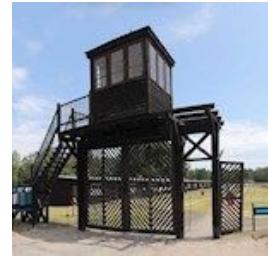
STUTTHOF

DE

Museum Stutthof

Das Museum Stutthof befindet sich auf dem Gelände des früheren deutschen Konzentrationslagers Stutthof. In ihm werden archivierte Aufzeichnungen und historische Dokumente aufbewahrt, erforscht und gezeigt. Ausstellungsstücke und Videos vermitteln den Besuchern einen bewegenden Einblick in das Leben der 110.000 Menschen, die während des Zweiten Weltkriegs hier gefangen gehalten wurden.

LIBERATIONROUTE

i więcej...und mehr...

materiałów / Materialien:

[KZ Stutthof \(Sztutowo\) bei Danzig \(polish-online.com\)](#)
[Gedenkstättenportal zu Orten der Erinnerung in Europa \(memorialmuseums.org\)](#)

Dzień 2 / Tag 2 13:15-15:00

Zadanie przed spotkaniem live

Przed spotkaniem live:

- Uczestnicy przygotowują się:
 - Co oznacza dla mnie „historia“?
 - Historia, pamięć - znajdź zdjęcie i/lub symbol opisujący pojęcie
 - Język: angielski lub niemiecki

2. Ważne miejsca historyczne w mojej miejscowości (XX w.) – poszukiwania informacji w internecie
3. Zwiedzanie online jednej z instytucji / miejsca pamięci – karta pracy, materiały otrzymane od organizatorów

Anna: Mój Dziadek jako robotnik przymusowy w Niemczech - Mein Opa als Zwangssarbeiter in Deutschland

lata 40 - 40er Jahren

Anna: Moi Dziadkowie po wojnie w obozie DP w Niemczech - Meine Großeltern in DP Lager in Deutschland

Moja prababcia, więźniarka w Ravensbrück. Widać numer obozowy 41 - Meine Uroma, Häftling in Ravensbrück, Lagernummer 41

Polska - historia godła - Polen Geschichte des Wappens

Szczecin przed II wojną światową vs dziś - Stettin vor dem Zweiten Weltkrieg und heute

Mój pradziadek Józef, ukrywał rodzinę żydowską w lesie w ziemiance. Niemiecki patrol zauważyl dym wydobywający się z lasu, ponieważ rodzina chciała się ogrzać wiec rozpalila ogień. Niemcy wrzucili do ziemianki granaty i cała rodzina zginęła - Mein Uropa Józef hat eine jüdische Familie im Wald in einer Erdhütte versteckt. Die Deutschen haben aber Rauch im Wald gesehen, als die Familie sich erwärmen wollte. Als sie alles entdeckt haben, wurde die Erdhütte mit Granaten geschossen. Die ganze Familie wurde getötet.

Skala zniszczeń Szczecina po II wojnie światowej - Zertörte Stadt Stettin nach dem Krieg

Moi pradziadkowie pracujący w Niemczech - Meine Urgroßeltern - Arbeiter in Deutschland

Zwiedzanie Gdańska

Gra miejska „Zwiedzanie Gdańskiego online”

Gra miejska „Zwiedzanie Gdańskiego online” została przygotowana przez zespół pedagogiczny Domu Pojednania i Spotkań w Gdańsku i jest przykładem tego, jak uatrakcyjnić polsko – niemieckie spotkanie młodzieży. Materiał filmowy i karty pracy w języku polskim i niemieckim umożliwiają uczestnikom polsko-niemieckich projektów (w tym online!) wzięcie udziału w wirtualnym spacerze po Gdańsku.

DMK

Kostrzyn nad Odrą kiedyś i teraz - Kostrzyn a. Oder früher und heute

Dzień 2 / Tag 2 13:15-15:00

Vor der live Verbindung

Vorbereitung auf das Online – Treffen:

1. TN bereiten sich vor:
 - Was bedeutet für mich „Geschichte“?
 - Geschichte, Erinnerung – finde ein Foto oder Symbol
 - Sprache – Deutsch/Englisch
2. Wichtige historische Orte in meinem Heimatort (20. Jh.) und in meiner Umgebung – Research im Internet
3. Besuch online in einem Erinnerungsort – Arbeitsblätter und Material

Gedenkstätten Osnabrück - Index

Die Gedenkstätten Augustaschacht und Gestapokeller bilden durch ihre historische Verbindung und die erhaltene Bausubstanz ein einzigartiges Ensemble mit besonderen und vielfältigen Lernmöglichkeiten über die Region Osnabrück hinaus.

GEDENKSTAETTEN-AUGUSTASCHACHT-OSNABRUECK

Erinnerung - pamięć

Kinderbild von der Familie von meinem Opa - zdjécie z dzieciństwa rodziny mojego dziadka

Symbol

Briefmarken aus der Zeit des ersten Weltkriegs znaczki z czasów Pierwszej Wojny Światowej

Erinnerung - wspomnienie

Meine Uroma und Uropa mit meiner Oma und Ihrer Schwester – moja prababcia i mój pradziadek ze swoją siostrą

Erinnerungen - wspomnienia

Meine Oma kommt aus der DDR und ist geflohen, mein Uropa kommt aus Danzig und ist geflohen. Meine Uroma kommt aus Litauen und ist ebenfalls geflohen – moja babcia pochodzi z NRD i uciekła, mój pradziadek pochodzi z Gdańska i też uciekł. Moja prababcia pochodzi z Litwy i podobnie jak pozostały uciekła

– ANONIMOWY

Mir wurde erzählt, dass im 2.Weltkrieg ein britischer Pilot neben unserem Haus abgestürzt ist.(Damals war um das Haus nur Felder.) – opowiadano mi, że w czasie II Wojny Światowej zestrzelono obok naszego domu brytyjskiego pilota. W tym czasie wokoło były tylko pola)

– ANONIMOWY

Meine Uroma ist 1917 geboren und sie hat beide Kriege erlebt. Im 2ten Weltkrieg musste sie sich ein eigenes Grab schaufeln, weil sie Juden bei sich versteckt hielt. Zum Glück ist sie entkommen – moja prababcia urodziła się w 1917 roku i przeżyła dwie wojny. W czasie II Wojny musiała wykopać swój własny grób, ponieważ ukryła u siebie Żydów. Na szczęście uszła z życiem

– ANONIMOWY

Meine Uroma ist in dem Zeitpunkt in Oldenburg gewesen. Das Jahr wissen wir leider nicht mehr – Moja prababcia była w tym czasie w Oldenburgu, dokładny rok nie jest nam znany.

– ANONIMOWY

Erinnerung - wspomnienie

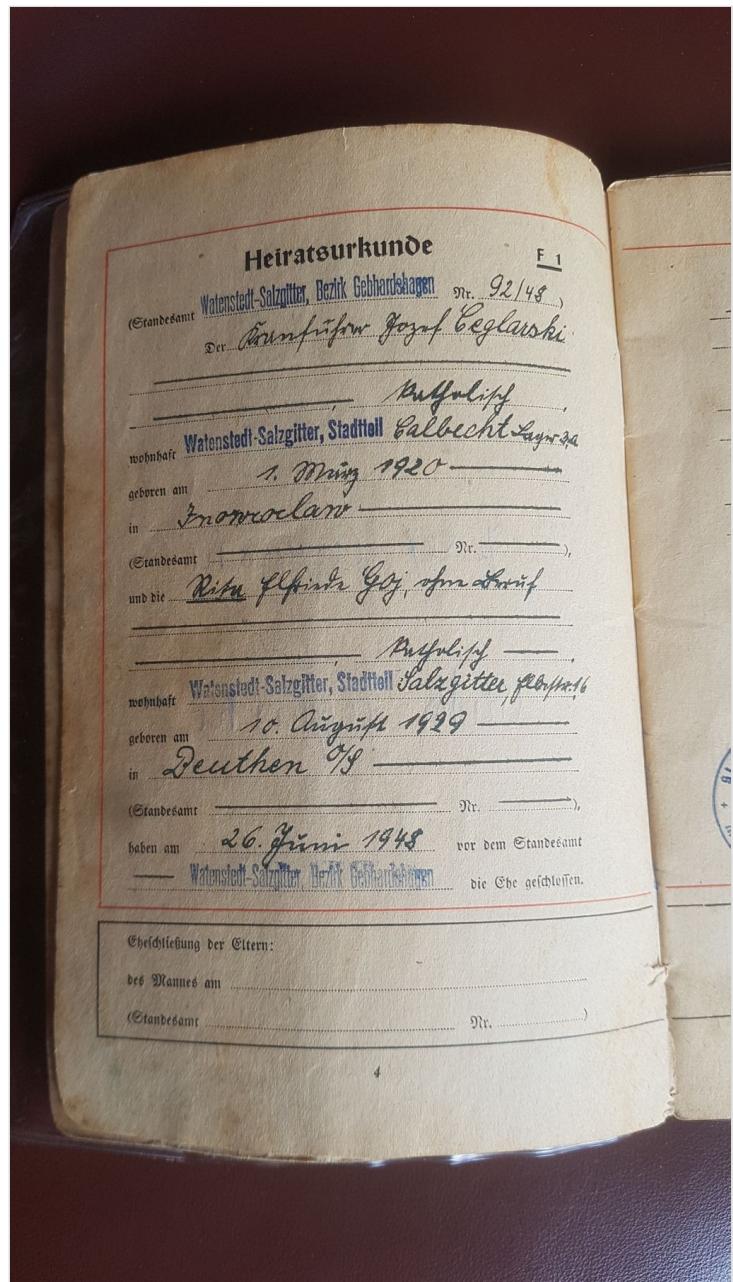

Erinnerung - wspomnienie

Geschichte - historia

Heiratsurkunde von meinen Urgroßeltern - Akt małżeństwa moich pradziadków

Danzig - Besichtigung

Gra miejska „Zwiedzanie Gdańskiego online”

Gra miejska „Zwiedzanie Gdańskiego online” została przygotowana przez zespół pedagogiczny Domu Pojednania i Spotkań w Gdańsku i jest przykładem tego, jak uatrakcyjnić polsko – niemieckie spotkanie młodzieży. Materiał filmowy i karty pracy w języku polskim i niemieckim umożliwiają uczestnikom polsko-niemieckich projektów (w tym online!) wzięcie udziału w wirtualnym spacerze po Gdańskim.

DMK

Stadtrallye Besichtigung von Danzig online

Każdy Anfang jest schwer, ale bez Fleiß nie ma Preis...

Nachdem du dir das Filmmaterial angeschaut hast, antworte auf folgende Fragen. Du kannst auch die Informationen im Internet suchen:

1. Was befindet sich auf dem Danziger Wappen? 2 Kreuze + 1 Krone
2. Welche Funktion hatte die Danziger Bastei Ende des 16. Jahrhunderts? Gefängnis
3. Warum hat Goldenes Tor diesen Namen heute? fehlerhafte Übersetzung
4. Was zeigt das Foto im Goldenen Tor?
 Zerstörtes Danzig im Jahre 1945 B. Danziger Stadtplan C. Stadtpanorama von heute D. eine Werbung
5. Warum heißt die Danziger Promenade „Der Königsweg“? Das Volk jubelte hier dem König zu
6. Im Film habt ihr erfahren, dass Danzig eine der hanseatischen Städte war. Was war eigentlich die Hanse?
Städtebund
7. Was kann man heute im Uphagenhaus bewundern? Museum für bürgerliche Wohngekultur
8. In welchen Jahren entstand das Postgebäude? 1831/34 Innen 1899
9. Wie hoch ist der Turm des Rechtstädtischen Rathauses? 81 m
10. Was ist das am meisten fotografierte Objekt in Danzig? Neptunbrunnen
11. Neptun ist ein Meeres Gott.
12. Der Neptunbrunnen ist ein Symbol der Verbindung der Stadt Danzig mit dem Meer
13. Danzig befindet sich an der Ost see.
14. Wer hat sich im Artushof früher getroffen?
 Ritter reiche Kaufleute C. alle Danziger D. Könige
15. Welche Funktion hat Artushof heute? Museum, Gebäude für öffentliche repräsentative Veranstaltungen, Empfänge

więzieni podczas wojny, a nasz dom został w zbombardowany, później został przez moją rodzinę odbudowany

Dzień 3 / Tag 3 13:15-15:00

Fikcyjne biografie / Fiktive Biographien

Warsztaty - wprowadzenie :)

Workshops - Einführung

Fikcyjne biografie - warsztaty historyczne

"Fikcyjne biografie" to kreatywna forma warsztatów historycznych, która sprawdzi się zarówno podczas polsko-niemieckiej wymiany młodzieży, jak również podczas lekcji historii w szkole. Uczestnicy pracują nad biografią swojego bohatera w mieszanych grupach polsko-niemieckich. Kreując postać muszą oprzeć się na otrzymanych informacjach, które pozwalają na jej umiejscowienie historyczne. Materiał wprowadzający w warsztaty dostępny jest za darmo.

DMK

Gruppe 1 - Grupa 1

MANN, geb. 1935 Danzig

MĘŻCZYZNA, ur. 1935 Gdańsk

Nationality: Polish Name: Grzegorz Surname: Popowski
– ANONIMOWY

Nationality: Polish Name: Grzegorz Surname: Popowski
– ANONIMOWY

Nationality: Republic of Poland Name: Grzegorz Surname: Popowski
– ANONIMOWY

He was poor person – ANONIMOWY

He was born in Danzig, he had two sisters and one brother.
– ANONIMOWY

He had 2 sisters and 1 brother – ANONIMOWY

Grzegorz and his family lived in poor part of Danzig.
– ANONIMOWY

His father died in the second world war – ANONIMOWY

Gruppe 2 - Grupa 2

FRAU, geb. 1933 Berlin

KOBIETA, ur. 1933 w Berlinie

Marie Schulz

FRAU, geb. 1933 Berlin

KOBIETA, ur. 1933 w Berlinie

Name: Marie Schulz (Germany)

Meine beiden Urgroßeltern waren in Kriegsgefangenschaft und unser Haus wurde im 2. Weltkrieg zerbombt und danach von meiner Familie wieder aufgebaut - moi ob

Dad: Franz Schulz (Warsaw)
Mum: Anna Schulz (Warsaw)
Brother: Fabian Schulz (Germany)

Marie doesn't have grand-parents because they died very early.
Marie goes to a Gymnasium and she is 15. Her favorite lessons are history and P.E. The father has a bakery and work there alone because the mother is a housewoman.

She has many hobbies, she plays Guitare and Piano. The brother is 17 and has many hobbies too he play chess and soccer.

The familie have a cat, but the cat doesn't have a name. She is a streetcat.

At the beginning of the second world war the mother and Marie moved to München. The brother and the father had to stay in berlin, because they had to become soldiers.

The mother worked in the newsletter and Marie went to school, but sometimes she had to help her mother because she didn't have a lot of money

1.Born in 1932 in Szczecin.
2.parents Rudolf Steiner, Hildegarde Stawska.
3. She was only 7 when II World War begun. Her mother was teacher in local school, her father was a doctor. In 1946 her family helped to survive Jewish student. Her father lost his job and Liesel had idea: they could help people in getto. Liesel met very poor boy. He was sick and Liesel with her father took the boy to their house. It was very dangerous but they did it. Jewish boy- Noah told Liesel that he was in art school, he was very good at drawing. Liesel also liked to draw. They had very great friendship. After his health recovery Noah traveled to the safe place. After war they met again.

Gruppe 3 - Grupa 3

MANN, geb. 1930 Warschau
MEŁCZYDNA, ur. 1930 w Warszawie

Paweł Nowak born 1930 in Warsaw. – ANONIMOWY

Participated in the Warsaw Uprising – ANONIMOWY

He was a student – ANONIMOWY

Parents: Zygmunt Nowak and Stanisława Nowak – ANONIMOWY

He was a patriot who wrote poems about the war – ANONIMOWY

He helped his father, who was a general and took an active part in the war. – ANONIMOWY

While his mother was a military medic and się was dressing the injured – ANONIMOWY

she* – ANONIMOWY

His father was shot while his mother was caught during a round-up and taken to a concentration camp. – ANONIMOWY

After the war he started writing poetry to convey his patriotism and how important it is to fight for freedom. – ANONIMOWY

And also at the end of his life he opened Museum of World War II. – ANONIMOWY

Gruppe 4 - Grupa 4

FRAU, geb. 1932 Stettin
KOBIA, 1932 w Szczecinie

Liesel Steiner

Dzień 4 / Tag 4 13:15-15:15

Aufgabe 1 - Zadanie 1

1. Eine Übung in deutsch-polnischen Gruppen: wir suchen die Antworten auf die Fragen:

- Was beeinflusst die Menschen, in einzelnen Situationen, bestimmte Aktivitäten zu übernehmen?
- Welches Risiko gehen sie ein?
- Wer hat infolge dieser Aktivitäten gewonnen und wer hat verloren?
- Würdet ihr die Protagonisten dieser Geschichten Zeugen nennen?

1. Ćwiczenie w grupach polsko – niemieckich: szukamy odpowiedzi na pytania:

- Co powoduje, że ludzie w poszczególnych sytuacjach podejmują takie, a nie inne działania?
 - Jakie podejmują ryzyko?
 - Kto zyskał, a kto stracił w rezultacie podjętych przez nich działań?
 - Czy bohaterów tych historii nazwalibyście świadkami?

Aufgabe 2- Zadanie 2

Wir erstellen einen Wegweiser für die Zukunft: 10 Wege zur Erinnerung - Was lernen wir aus der Geschichte?

- wie das Bewusstsein für die Menschenrechte und deren Schutzmechanismen zu schärfen ist,
- wie das Bewusstsein dafür, wie Menschen die Menschenrechte schützen, schützen und anwenden können, sensibilisiert werden können,
- wie die Einstellungen und Verhaltensweisen entwickelt werden können, die erforderlich sind, um die Menschenrechte für alle Mitglieder der Gesellschaft zu gewährleisten.

Tworzymy drogowskaz: 10 dróg do zachowania pamięci – Czego uczy nas historia?

Jaka jest moja droga, by zachować pamięć:

- jak upowszechniać wiedzę o prawach człowieka i mechanizmach ich ochrony,

• jak upowszechniać wiedzę o tym, jak ludzie mogą chronić, zachowywać i stosować prawa człowieka,

• jak wypracować postawy i zachowania niezbędne, aby wszystkim członkom społeczeństwa zapewnić prawa człowieka.

Muzeum Stutthof - Museum Stutthof

Wie sah das Leben im Konzentrationslager aus? yglądało życie w obozie?

Lekcja 1 pt.: Dlaczego obóz Stutthof powstał we wsi Stutthof?

Autor: Muzeum Stutthof w Sztutowie.

[YOUTUBE](#)

Übersetzung des Videos

angemacht, um die Baracke zu urinieren. immer wenn die Häftlinge zurückkamen, wurden die Fenster und Türen wieder geschlossen und der Frost floss auf den Boden als Wassertropfen runter.

Auf diesem Boden schliefen die Häftlinge sehr eng nebeneinander zusammen. Laut der Haftberichterstatter schliefen in einer Schlafröhre von ca. 50 qm 150 bis 200 Häftlinge. Wenn es um Ordnung und Hygiene geht, gab es im Lager nur eine Latrine und das eine zwischen den Baracken ausgegrabene Grube. Die Häftlinge hatten nachts Angst auf diese Latrine zu gehen, weil sie dabei ins Risiko kamen, von einem Wächter erschossen zu werden, deswegen machten sie ihr Geschäft in der Baracke auf Stroh, auf welchem sie auch schliefen, deswegen war der Stroh voll von Ungeziefer. Es gab nur einen Waschraum draußen, und innerhalb von einer Stunde mussten mehrere tausende Häftlinge diesen Raum nutzen. Da die Häftlinge überhaupt keine Waschmittel hatten, waren sie immer schmutzig und verlaust.

Bekleidung im KZ

Die Häftlinge, die 1939 in KZ Stutthof gefangen wurden, haben keine zusätzliche Kleidung bekommen. Sie hatten das an, womit sie ins Lager gekommen sind, sie hatten dünne Hemden und ganz gewöhnliche Jacken an. In der Kleidung sind sie zur Arbeit gegangen, drei haben sie geschlafen, es gab keine Möglichkeit, die Kleidung zu waschen oder sie zu wechseln. Ein Teil von den Häftlingen ist für den Winter ohne Schuhe geblieben, weil die Schuhe mit denen sie ins Lager angekommen sind, waren nach ein paar Monaten im Lager kaputt. Manche Häftlinge haben ein solches Schuhwerk im Lager bekommen, Klumpen genannt. Es bestand aus einer Holzsohle und einem Lederoberteil. Erst im Frühling 1940, nachdem die ersten Kleiderlager aufgebaut worden sind, konnte man die Bekleidung von verstorbenen Mithäftlingen bekommen oder Uniformen von den Kriegsgefangenen aus dem I Weltkrieg bekommen.

Ernährung

Die Häftlinge haben drei Mahlzeiten pro Tag bekommen, die erste bestand aus einem Becher Malzkaffee, dazu eine Scheibe Brot, aus der schlimmsten Sorte Mehl gebacken, oft verschimmelte, mit Flocken, Sägemehl, zu dieser Scheibe Brot ein Stück Margarine, Marmelade aus Kohlrabi, eine Scheibe Pferdewurst oder Blutwurst. Zum Mittagessen bekamen die Häftlinge nicht mal ein Liter einer wässrigen Suppe, gekocht aus nicht saubarem und nicht frischem Gemüse. Ein wichtiges Problem im Lager, war die Durst zu stillen. Weil außer diesem Kaffee und Suppe haben die Häftlinge nichts zum Trinken bekommen. Im Winter haben manche Häftlinge den Schnee oder Eiszapfen aufgetaut, manche habe das Wasser von den Wasserhähnen im Lager getrunken, was bei vielen

Warum ist das KZ Stutthof im Dorf Stutthof entstanden

Dokument programu Word

[PADLET DRIVE](#)

Stella Czajkowska

Stella Czajkowska gehört zu den wenigen Juden, die trotz Ghettos, Gaskammern in Auschwitz, Hunger und Krankheiten in Stutthof und eines schrecklichen Todesmarsches den Krieg überlebten. Ihre Geschichte steht exemplarisch für die Schrecken, denen die Opfer des nationalsozialistischen Regimes ausgesetzt waren. Stella Czajkowska wuchs in der Freien Stadt Danzig auf.

[LIBERATIONROUTE](#)

Virtuelles Grablicht - wirtualny znicz

Muzeum Stutthof w Sztutowie :: "Wirtualny Znicz"

9 maja 2020 r., jak co roku mieliśmy przybyć pod Pomnik Walki i Męczeństwa by upamiętnić tych, którzy doświadczycyli w KL Stutthof niepojętego dla innych złego. Spotykać się w obecności Świadków Historii, ich Rodzin i innych, którzy przybywają by zrozumieć Stutthof. Przygotywaliśmy się do tego od wielu miesięcy.

[STUTTHOF](#)

The Reifeisen family

Die Reifeisens waren eine „normale“ jüdische Familie, deren Schicksal für die Vernichtung des europäischen Judentums im Zweiten Weltkrieg exemplarisch ist. Die Tochter Ilse hatte das Glück zu überleben. Ihre Eltern Simon und Gertrud Anna Reifeisen dagegen teilten das Schicksal vieler anderer Opfer der Ghettos und Lager. Gertrud starb in Stutthof .

[LIBERATIONROUTE](#)

Muzeum Drugiej Wojny Światowej - Museum des Zweiten Weltkrieges

Muzeum II Wojny Światowej - Wirtualny Spacer

[MUZEUM1939](#)

świadkowie historii

Lekcja 1 pt.: Dlaczego obóz Stutthof powstał we wsi Stutthof?

Autor: Muzeum Stutthof w Sztutowie.

[YOUTUBE](#)

Überlebender berichtet vom KZ Stutthof

Autor: bildungskanal

[YOUTUBE](#)

Zeitzeugen

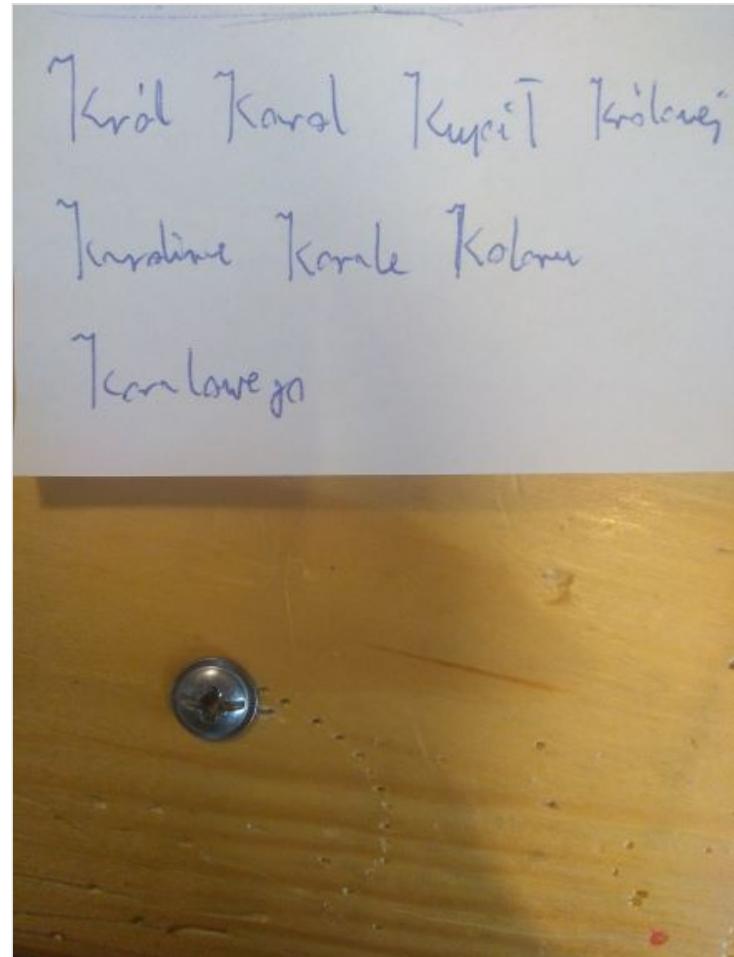

[watch](#)

[YOUTUBE](#)

Zungenbrecher - łamańce językowe

Król Karol kupił królowej Karolinie korale koloru koralowego

Gräuel im KZ Stutthof: Eine ehemalige Insassin berichtet | DW Deutsch

Autor: DW Deutsch

[YOUTUBE](#)

<https://www.youtube.com/watch?v=nLiEXCMZF98&t=1s>
— ANNA ADAMCZYK

zehn zahme Ziegen zogen zehn Zentner Zucker zum Zoo

[\(368\) Überlebender berichtet vom KZ Stutthof – YouTube](#)

Brautkleid bleibt Brautkleid und Blaukraut bleibt Blaukraut

Gdy Pomorze nie pomoże, to pomoże może morze, a gdy morze nie pomoże, to pomoże może las. Jak Pomorze nie pomoże, to pomoże może morze, a jak morze nie pomoże, to pomoże może Gdańsk. Pojedziemy na Pomorze, jak Pomorze nie pomoże, to pomoże może morze, a jak morze nie pomoże, to pomoże może Hel

Wenn der Benz bremst, brennt das Bremzlicht.

Lang schwang der Klang am Hang entlang

Der Flugplatzspatz nahm auf dem Flugplatz platz. Auf dem Flugplatz nahm der Flugplatzspatz platz.

Pchła pchdę pchła, pchła przez pchdę płakała, że pchła pchdę pchała.

Na wyścigach wyścigowych wyścigówek wyścigowych wyścigówka wyścigowa wyścignęła wyścigówkę wyścigową numer sześć.

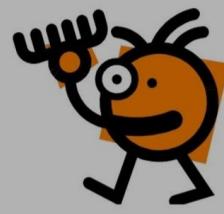
Na wyścigach wyścigowych wyścigówek wyścigowych wyścigówka wyścigowa wyścignęła wyścigówkę wyścigową numer sześć.

De dicke Deern drägt de dünne Deern dörn dicken Dreck. Da dankt de dünne Deern de dicke Deern, dat de dicke Deern de dünne Deern dörn dicken Dreck drogen hät.

Pocztmistrz z Tczewa

Armerikaner kamen nach Kamenz um Carmen zu umarmen

Czesał czyżyk czarny koczek, czyszcząc w koczku każdy loczek, po czym przykrył koczek toczkiem, lecz część loczków wyszła boczkiem.

Hasał huczek z tłuczkiem wnuczka i niechcący huknął żuczka. Ale heca... – wnuczek mruknął i z hurkotem w hełm się stuknął. Leży żuczek. leży wnuczek, a pomiędzy nimi tłuczek. Stąd dla huczka jest nauczka by nie hasać z tłuczkiem wnuczka

Zungenbrecher

Fischers Fritz fischt frische Fische; frische Fische fischt Fischers Fritz.

hipopomonstrozastopokolanofobia

"Konstantynopolitańczykowianeczka"

"W Szczecinie chrząszcz brzmi w trzcinie" – ANONIMOWY

rewolwer

Dokument PDF

PADLET DRIVE

Meine Gedanken nach dem Programm "Wege zur Erinnerung" - moje myśli po programie "Zachować pamięć"

Ich finde dieses Projekt war echt schön und es war eine gute Erfahrung aus deiner [redacted] an viel mitnehmen könnte. Dankeschön für die tolle Gemeinschaft - Uważam, że ten projekt był naprawdę piękny, to dobre doświadczenie, z którego można wiele dla siebie zabrać. Bardzo dziękuję!

Uważam, że program był bardzo wartościowy i na pewno daje dużo do myślenia. Dziękujemy :) Ich finde das Programm war sehr wertvoll und es gibt uns viel zum Überlegen. Danke :)

Pamięć to nie tylko historia, rzeczy czy przodkowie, pamięć to także my sami - Erinnerung ist nicht nur Geschichte, Sachen oder Verwandten. Das sind auch wir selbst

Pamięć jest ważna dla przyszłych pokoleń - Erinnerung ist wichtig für die zukünftigen Generationen

I tego mogliśmy się tutaj nauczyć - und das konnten wir hier lernen – ANONIMOWY

uważam że projekt był zarówno ciekawy, jak i motywujący do poznawania historii - das Projekt war sehr interessant und gab uns Motivation zur Entdeckung der Geschichte

Diese Tage waren sehr berührend - Te dni były bardzo wzruszające

Danke an Organisatoren aus Danzig und Oberschleißheim! Dziękujemy organizatorom z Gdańska i Oberschleißheim!

Organizatorzy - Organisatoren

Dom Pojednania i Spotkań (DMK) w Gdańsku

Dom Pojednania i Spotkań św. Maksymiliana

DMK

Jugendbegegnungsstätte am Tower Oberschleißheim

Jugendbegegnungsstätte am Tower Oberschleißheim - Haus der Öffentlichkeit, Oberschleißheim, Kreisjugendring München-Land in Kooperation mit dem Landratsamt München

Liebe Gäste, aus aktuellem Anlass sind in unserem Haus Veranstaltungen nur eingeschränkt möglich. Sie erreichen uns nach wie vor telefonisch oder per E-Mail. Wir bitten um Ihr Verständnis! Es liegt in unserer Verantwortung, die Ausbreitung des Corona-Virus zu verlangsamen, nicht zuletzt um schwächere Bevölkerungsgruppen zu schützen. Alles Gute bis dahin und bleiben Sie gesund!

JUGENDBEGEGNUNGSTÄTTE AM TOWER OBERSCHLEISSHEIM

Koordination und Sprachmittlung - koordynacja i pośrednictwo językowe

dr Anna Adamczyk
Jakub Garsta
